

Kies voor eerlijke kleren

12 Bulletin, juli 1994

Theedoeken, dekbedden, handgeknoopte tapijten, ondergoed, t-shirts, schoenen en de zomercollectie in uw warenhuis. We gebruiken deze produkten dagelijks. Vrijwel zeker zijn ze in het buitenland gemaakt. In de meeste gevallen in ontwikkelingslanden.

Over de arbeidsomstandigheden waaronder ze zijn gemaakt worden soms schokkende verhalen verteld. Vrouwen die onder ongezonde omstandigheden meer dan 10 uur per dag werken. Die hun overwerk niet betaald krijgen en bijna nooit het minimumloon ontvangen. Er zijn berichten over vrouwen die ontslagen worden als ze protesteren of vermoord zelfs, zoals onlangs in Indonesië is gebeurd. In sommige landen werken kinderen bij de produktie van t-shirts. Bij handgeknoopte tapijten is de kans groot dat er kinderen aan hebben gewerkt.

Kleren blijven nodig en aan een dekbed is niet te zien hoe de toestand was in de fabriek waar het is gemaakt. Niet in alle landen worden de arbeidsnormen overtreden en niet voor alle kleding en textiel worden mensen uitgebuit. Maar steeds meer mensen willen zeker weten dat de produkten die ze kopen onder fatsoenlijke omstandigheden zijn gemaakt.

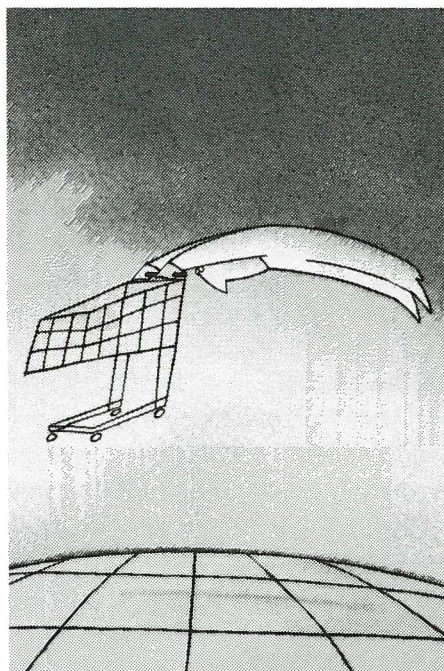
Om meer inzicht te krijgen in de arbeidsomstandigheden in ontwikkelingslanden zijn de laatste tijd een paar interessante onderzoeken verricht.

KRITISCH

In zijn column verwijst Lodewijk de Waal al naar de "Wereldgids voor consumenten" van de NOVIB. De gids is bestemd voor al die kritische

consumenten die meer willen dan prijs en kwaliteit. Het is een handig boekje dat antwoord geeft op de vraag: "Waar komt wat ik koop vandaan en wie help ik ermee." De "Wereldgids voor kritische consumenten" is verkrijgbaar in de boekhandel of te bestellen bij NOVIB, telefoon 070-3421777.

TAPIJTENKEURMERK

Mede dankzij het werk van SACCS is inmiddels heel wat bekend over de wantoestanden bij de produktie van handgeknoopte tapijten in India, Pakistan en Bangladesh. Slavernij en kinderarbeid komen op grote schaal voor. Maar het probleem is niet op te lossen, zolang de producenten hun tapijten kunnen blijven verkopen. Daarom pleiten FNV, Kinderen in de Knel, de Landelijke India Werkgroep en NOVIB voor een keurmerk voor tapijten. De werkgroep heeft 32 Nederlandse bedrijven aangeschreven en om hun medewerking gevraagd. De Bijenkorf heeft inmiddels toegezegd hierover een gesprek te willen hebben.

De verwachting is dat er over drie maanden een keurmerk is. Dus mocht u op zoek zijn naar een tapijt, stel de aankoop nog even uit.

DEKBEDDEN

Bij Zeeman en de Hema gaan jaarlijks heel wat theedoeken, handdoeken en dekbedden uit Pakistan over de toonbank. Herman van Beek reisde voor de Wereldwinkels af naar Pakistan om de arbeidsomstandigheden te onderzoeken. In het boek "Ongemerkt" vertelt hij hoe de arbeiders leven, werken en wat zij verdienen. Het boek is verkrijgbaar bij Wereldwinkels en in de betere boekhandel. Of is te bestellen bij de Landelijke Vereniging van Wereldwinkels, telefoon 030-316312

PEEK

Peek en Cloppenburg, C & A, Vindex, en de Bijenkorf vertelden Marijke Smit van SOMO waar hun kleren werden gemaakt. Zij reisde af naar China, HongKong en Indonesië om de situatie in de kledingbedrijven te onderzoeken. Ze trof schrijnende situaties aan. Een Indonesische fabriek